

5. přednáška

Determinanty národní konkurenceschopnosti v měřítku hospodářské politiky a pilíře národní konkurenceschopnosti

doc. Ing. Jan Nevima, Ph.D.

Základní otázky...

- Jaké je vymezení národní konkurenceschopnosti?
- Existují pravidla pro zvýšení a udržení celkové konkurenceschopnosti?
- Jaké jsou pilíře národní konkurenceschopnosti?

Přístupy k vymezení národní konkurenceschopnosti I.

- Krugmanova kritika k samotnému vymezení národní konkurenceschopnosti:
 - a) Konkurenceschopnost vnímá jako synonymum pro jinak vyjádřenou produktivitu – růst životní úrovně je determinován růstem produktivity.
 - b) Země nemají vytvořenou hranici, která by reprezentovala mezník mezi životaschopnými a těmi, které jsou na pokraji bankrotu.
 - c) Konkurenceschopnost zemí není hrou s nulovým součtem.

Přístupy k vymezení národní konkurenceschopnosti II.

- Krugman (2007): Kombinace příznivé obchodní výkonnosti a něčeho navíc.
- Porter (2003): Skutečná konkurenceschopnost je měřena přes produktivitu, protože jenom ta umožňuje vysoké mzdy, silnou měnu nebo také dobrou výnosnost kapitálu.
- OECD (1992): Konkurenceschopnost je míra schopnosti, s jakou je v otevřených tržních ekonomikách země schopna produkovat zboží a služby, které obstojí v testu mezinárodní konkurence a zároveň udržovat nebo zvyšovat reálný domácí důchod.

⋮

Přístupy k vymezení národní konkurenceschopnosti III.

- Má růst HDP a produktivity opravdu vypovídací schopnost o konkurenceschopnosti? Co v případě, kdy produkt a produktivita roste, ale 20 % práceschopného obyvatelstva je bez práce?
- Konkurenceschopnost je určitým odrazem programového prohlášení vlády, protože konkurenceschopnost je do jisté míry politickou záležitostí, která odráží politické priority.
- I v národní konkurenceschopnosti hledáme zdroje konkurenční výhody, které pochází z regionů.

5

.....

⋮

Konkurenční výhoda

- vychází z mikroekonomické úrovně
- zdroje konkurenční výhody:
 - a) cenové a nákladové faktory
 - b) kvalitativní faktory
- cenové indexy – CPI a PPI

$$ULC = \frac{w_n}{Q/L}$$

6

.....

⋮

10 zlatých pravidel pro udržení a zvýšení národní konkurenceschopnosti (Garelli, 2000)

- stabilní a předvídatelné právní prostředí
- podpora investic do infrastruktury
- podpora domácích úspor a investic
- vytvoření flexibilních trhů
- ukázat se atraktivním pro zahraniční investory
- zdůrazňovat kvalitu, rychlost a transparentnost vládnutí
- udržet zdravé vztahy mezi mzdovým vývojem, produktivitou a zdaněním
- zachovat sociální konsensus
- investice do vzdělání a podpora celoživotního učení
- usilovat o rovnováhu mezi tuzemskou a globální ekonomikou

7

.....

⋮

Principy národní konkurenceschopnosti

- 1. Ekonomický výkon
- 2. Efektivnost fungování vlády
- 3. Efektivnost fungování firem
- 4. Infrastruktura

8

.....

⋮
Principy národní konkurenceschopnosti I.

Ekonomický výkon

- Prosperita země závisí na její minulé ekonomické výkonnosti.
- Konkurenceschopnost tažená exportem je klíčová.
- Soutěž řízená tržními silami zlepšuje ekonomickou výkonnost země.
- Konkurence domácí bývá projevem konkurence v zahraničí.
- Mezinárodní investice alokují zdroje efektivněji.

9

.....

⋮
Principy národní konkurenceschopnosti II.

Efektivnost fungování vlády

- Státní intervence do firemních aktivit by měly být minimalizovány.
- Vláda by měla zajistit předvídatelné makroekonomické a sociální podmínky.
- Vláda by měla adaptovat svou HP měnícím se mezinárodním podmínkám.
- Vláda by měla zajistit společenský rámec pro spravedlnost a bezpečnost obyvatelstvu.

10

.....

⋮
Principy národní konkurenceschopnosti III.

Efektivnost fungování firem

- Přístup pracovní síly ovlivňuje konkurenceschopnost země.
- Vzdělaná pracovní síla zvyšuje konkurenceschopnost země.
- Udržení vysoké životní úrovně usnadňuje integraci do ekonomiky.
- Podnikavost pozitivně usměrňuje potenciální investiční aktivity.

11

.....

⋮
Principy národní konkurenceschopnosti IV.

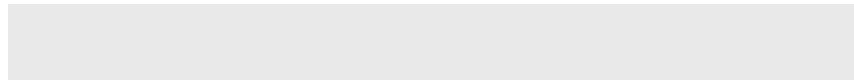
Infrastruktura

- Rozvinutá infrastruktura podněcuje investiční aktivity firem.
- Konkurenční výhodu lze vybudovat na inovativní aplikaci existujících technologií.
- Dlouhodobé investice do výzkumu a vývoje by měly vést k vyšší konkurenceschopnosti firem.
- Dostupné zdroje vzdělání pomáhají budovat znalostní ekonomiku.

12

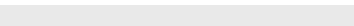
.....

⋮

Děkuji za pozornost 😊

nevima@opf.slu.cz

⋮